

Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos
ir darbo ministerija

KIEKYBINIS VISUOMENĖS NUOMONĖS TYRIMAS

Vykdytojas:
spinter tyrimai

2023 m. birželis mėn.

Vilnius

TURINYS

I. TYRIMO METODIKA	3
II. TYRIMO REZULTATAI	11
2.1. VISUOMENĖ	11
2.2. SENYVO AMŽIAUS ŽMONIŲ, NEJGALIŲJŲ, PAŽEIDŽIAMŲ VISUOMENĖS GRUPIŲ ARTIMIEJI	19
2.3. ŠEIMOS, AUGINANČIOS, PRIŽIŪRINČIOS VAIKUS	22
2.4. 54 M. IR VYRESNIO AMŽIAUS SUAUGUSIEJI	26
2.5. NEJGALIEJI	29
2.6. DARBDAVIAI	30
III. RODIKLIŲ APIBENDRINIMAS	31
IV. IŠVADOS	34

I. TYRIMO METODIKA

Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė „Spinter tyrimai“, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsakymu, 2023 metų birželio 12 - 28 dienomis atliko kiekybinį Lietuvos gyventojų tyrimą.

1.1. Tyrimo tikslai

Nustatyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kompetencijai priskirtų komunikacijos rodiklių reikšmes.

1.2. Tyrimo tikslinė grupė

Visa tyrimo tikslinė grupė – 18 m. ir vyresni šalies gyventojai. Tyrimo rezultatai analizuojami šiose tikslinėse grupėse:

- Visuomenė (18 m. ir vyresni šalies gyventojai)
- Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji
- Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus. Šioje tikslinėje grupėje taip pat išskiriama vidinė grupė – šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus
- 54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji
- Neįgalieji
- Darbdaviai

1.3. Tyrimo imtis

Pagrindinės respondentų grupės imtis	814
Papildoma imtis (angl. <i>boost sample</i>)*	68
Faktiškas apklaustųjų skaičius	882
<i>Imtis tikslinėse grupėse:</i>	
Visuomenė	814
Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji	334
Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus	345
Šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus	52
54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji	294
Neįgalieji	123
Darbdaviai	335

*Papildoma imtis (*boost sample*) – papildomai apklausti respondentai, siekiant užtikrinti minimalią 50 respondentų imtį visose analizuojamose tikslinėse grupėse

Lauko darbų suvestinė:

Iš viso aplankyta namų ūkių	2325	100%
Apklausta	882	38%

Nebuvo namuose, nerasta	295	13%
Neatitiko atrankos kriterijų	175	8%
Atsisakė dalyvauti apklausoje	965	41%
Kita	8	0%

Atsisakymo dalyvauti priežastys:

Nenoras įsileisti į namus nepažįstamą	46%
Užimtumas	36%
Nenoras išreikšti savo nuomonę	9%
Nemato tyrime asmeninės naudos (norėtų ką nors gauti už dalyvavimą)	3%
Respondentas mano, kad tyrimo klausimynas per ilgas, neturės pakankamai laiko	2%
Tinkamų sąlygų atlikti interviu nebuvimas	2%
Respondento sveikatos problemos, nuovargis	1%
Kitos priežastys	1%

1.4. Tyrimo atranka

Respondentai apklausti visose Lietuvoje. Bendrai taikytas *daugiapakopės stratifikuotos tikimybinės atrankos* metodas, užtikrinantis duomenų reprezentatyvumą.

Atranka vadinama daugiapakope, nes atskiras atrankinis vienetas „pasiekiamas“ per keletą etapų.

Pirmajame etape išskiriamos trys stratos pagal gyvenvietės tipą – didmiesčiai, rajonų centrai ir rajoniniai miestai, miesteliai ir kaimai. Kiekvienos stratos viduje yra vykdoma vietovių atranka. Šiame atrankos etape atsižvelgiama į geografinį ir gyvenamosios vietos dydžio kriterijus. Atrankinių taškų skaičius apskaičiuojamas pagal imties dydį ir gyventojų skaičių vietovėse. Taikoma proporcinės atrankos strategija – respondentų skaičius kiekvienoje stratoje atitinka šalies gyventojų pasiskirstymą pagal gyvenamąją vietą.

Antrasis atrankos etapas yra vykdomas pasirinktuose atrankiniuose taškuose. Paprastosios tikimybinės atrankos metodu kiekviename atrankiniame taške (mieste / kaime) yra parenkamos gatvės. Didžiuosiuose miestuose ir rajonų centruose atrenkamos gatvės iš skirtingų mikrorajonų. Respondentų skaičius kiekviename atrankiniame taške proporcingas gyventojų skaičiui toje vietovėje. Kiekviena atrinkta gatvė sudaro namų ūkių visumą.

Trečiame atrankos etape iš turimos namų ūkių visumos paprastosios tikimybinės atrankos metodu atrenkami namų ūkiai. Taikomas bendras principas: aplankomas kas antras namas, iš kurio pagal atsitiktinių skaičių lentelę parenkami du butai. Namų ūkyje respondentas parenkamas taikant gimtadienio taisyklę. (Pvz. teiraujamasi, kiek namų ūkyje yra žmonių nuo 18 metų ir kurio iš jų gimtadienis yra arčiausiai).

1.5. Tyrimo metodas

Tyrimo duomenų rinkimas atliekamas apklausos metodu. Apklausa yra atliekama standartizuoto interviu būdu, naudojant su Užsakovu suderintą klausimyną. Taikomas CAPI interviu tipas (Computer Assisted Personal Interview).

Standartizuotą interviu atlieka profesionalus apklausėjas respondento namuose. Jis veda pokalbį su respondentu pagal parengtus klausimus, atsakymus fiksuodamas elektroniniame klausimyne.

1.6. Tyrimo kokybės kontrolė

Apklausą atliko profesionalūs apklausėjai, turintys kelerių metų darbo su apklausomis patirtį. Taikytas atrankos modelis apklausėjams gerai žinomas, detalai išstudijuotas apmokymų metu.

Apklausos atlikimo procesas kompiuterizuotas (CAPI), tai leidžia išvengti klaidų, kylančių tiek apklausos proceso, tiek duomenų suvedimo metu. Apklausų atlikėjas neturi galimybės keisti klausimų eiliškumo, praleisti klausimus ar jų dalis. Programinė įranga automatiškai kontroliuoja logikos ir suvedimo klaidas, loginius ryšius tarp klausimų, klausimų seką, apklaustųjų kvotas.

Vykdamas apklausėjų darbo kontrolę buvo vertinta kaip laikomasi namų ūkio atrankos taisyklių, respondentų namų ūkyje atrankos taisyklių, bendrųjų apklausėjo etikos kodekso taisyklių, bendrai anketų užpildymo kokybė.

Apklausos lauko darbų vadovas patikrino apklausėjų darbo kokybę telefonu, susisiekdamas su 9,92% apklaustųjų, tikrinant 10% kiekvieno apklausėjo maršruto ir anketų. Jeigu tikrinimo metu kyla įtarimas, kad respondentai apklausti netinkamai, pažeidžiant atrankos ir apklausos principus, visos to apklausėjo anketos šalinamos iš tyrimo imties. Šioje apklausoje nekokybiško apklausos atlikimo faktų nerasta.

Atsakymų logika ir nuoseklumas patikrinti duomenų tvarkymo metu skaičiuojant pasiskirstymus ir atsakymų tarpusavio ryšius.

UAB „Spinter tyrimai“ tyrimus atlieka laikydamasi tarptautinės viešosios nuomonės tyrėjų asociacijos ESOMAR standartų. UAB „Spinter tyrimai“ yra atstovaujama šioje organizacijoje. Apklausėjai apmokomi ir jų darbo kontrolė atliekama pagal ESOMAR kodeksų reikalavimus.

1.7. Duomenų analizė

Duomenų analizė buvo atliekama, naudojant SPSS/PC programinę įrangą. SPSS – pažangi ir profesionali programinė įranga, naudojama rinkti, peržiūrėti ir analizuoti statistinius duomenis. SPSS yra dažniausiai tyrėjų naudojama priemonė, analizuojant rinkos tyrimų duomenis.

Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai), ir pasiskirstymai pagal socialines-demografines charakteristikas (Žr. Priedus).

1.8. Statistinė duomenų paklaida

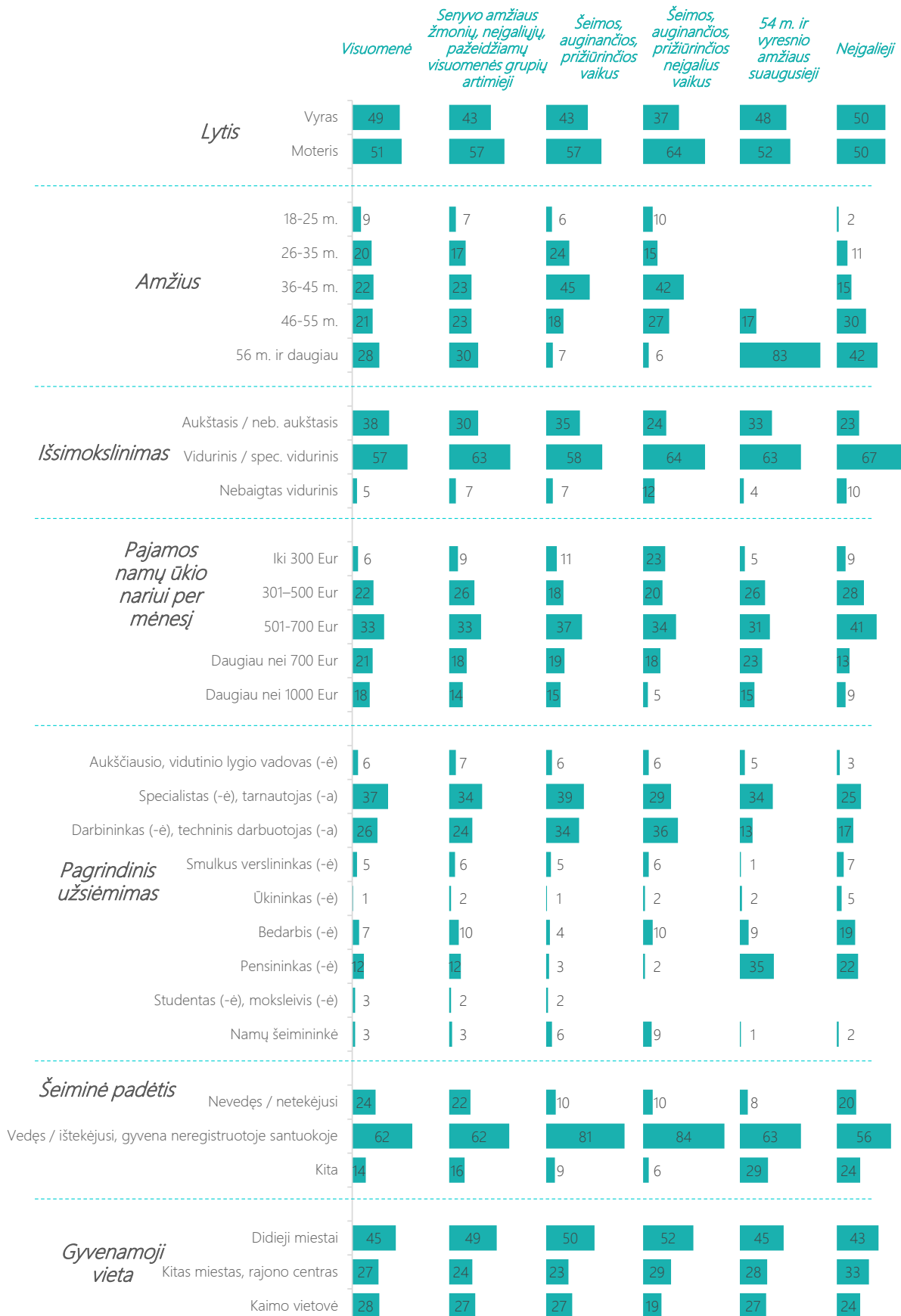
Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis. Pvz.: jeigu apklausus 882 respondentų gavome, jog 58,5 proc. apklaustųjų apibūdino be tėvų likusių vaikų globą kaip prasmingą, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 55,1 proc. ir 61,9 proc.

Įvėčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui. Toliau pateikiama lentelė, padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

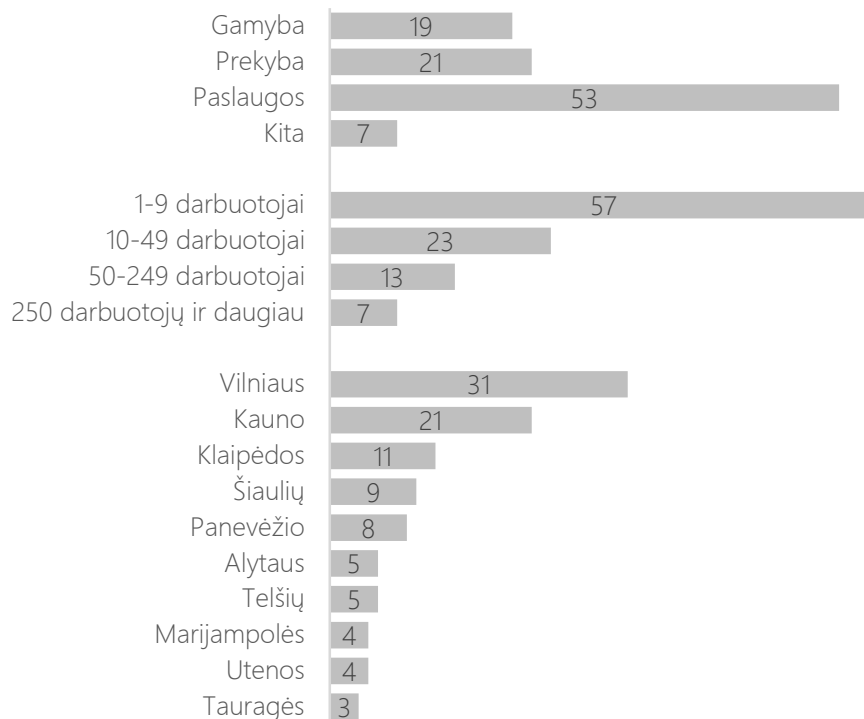
Statistinė duomenų paklaida:

	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.
PASISKIRSTYMAS	5	10	15	20	25	30	40	50
N	95	90	85	80	75	70	60	50
100	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10
200	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1
300	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8
400	2.2	3.0	3.6	4.1	4.3	4.6	4.9	5.0
500	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5
600	1.7	2.4	2.9	3.2	3.5	3.7	3.9	4.0
800	1.5	2.1	2.5	2.8	3.0	3.2	3.4	3.5
1000	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.1
1500	1.1	1.5	1.8	2.1	2.2	2.4	2.5	2.6

1.9. Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos (%)

Darbdaviai

1.10. Vertinimo rodiklių skaičiavimo metodika

Tyrimo matuojamų rodiklių pavadinimai ir tikslinės grupės, kurioms šie rodikliai skaičiuojami:

Rodiklis	Aktuali tikslinė grupė
Dalis, sutinkanti, kad globoti vaiką yra kilnu ir prasminga	- Visuomenė
Dalis, sutinkanti, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys	- Visuomenė
Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis	- Visuomenė
Dalis, sutinkanti, kad renkantis paslaugą / produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms	- Visuomenė
Dalis, mananti, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas	- Visuomenė
Dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas	- Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji - Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus (auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus)
Dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos	- Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji - Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus (auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus)
Dalis, sutinkanti, kad savanorystė / bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems	- 54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji

Dalis, kuri žino, kur ir kaip galėtų neatlygintinai realizuoti save, perduoti sukauptas žinias ir patirtį, gyventi aktyvesnį / įvairiapusiškesnį gyvenimą	- 54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji
Dalis, teigianti, kad per pastaruosius 3 ar 6 mėn. savanoriavo, dalyvavo bendruomeninėje veikloje ar kitaip neatlygintinai dalijosi savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis	- 54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji
Dalis mananti, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti	- Neįgalieji
Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis	- Darbdaviai

Tyrimo matuojamų rodiklių skaičiavimo principai:

Rodiklis	Rodiklio matavimui naudojami klausimai / teiginiai tyrimo klausimyne	Galimi atsakymo variantai	Rodiklio reikšmė
Dalis, sutinkanti, kad globoti vaiką yra kilnu ir prasminga	Kaip Jūs apibūdintumėte be tėvų likusių vaikų globą? Jūsų nuomone, tai yra... (galimi 3 atsakymai)	- Kilnu - Prasminga - Pelninga - Kvaila - Neapgalvota - Reikalinga - Noras pasirodyti - Tai ne man	Procentas respondentų, pasirinkusių atsakymo variantus (abu) „Kilnu“ ir „Prasminga“
Dalis, sutinkanti, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys	Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys?	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Nei sutinku, nei nesutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne jo asmeninė praeitis	Priimant į darbą, darbe yra svarbiausia darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne jo asmeninė praeitis	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, sutinkanti, kad renkantis paslaugą / produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms	Rinkdamasis paslaugą ar produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunu norimą paslaugą ar produktą, bet ir darau gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, mananti, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas	Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad socialinius būstus savivaldybės turėtų įsigyti įprastuose daugiabučiuose, o ne specialiai tam pastatytuose namuose, nes gyvenimas tarp „įprastų“ žmonių prisidėtų prie geresnės socialines problemas patiriančių žmonių integracijos?	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“

Dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas	Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalųjį ar pan.) prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina? Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalųjį ar pan.) prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina?	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Nei sutinku, nei nesutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	Procentas respondentų, pritariančių abiem teiginiams, t.y. pasirinkusių atsakymo variantus „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos	Ar Jūs žinotumėte, kur kreiptis pagalbos, jei reiktų prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį?	- Taip, žinočiau - Ne, nežinočiau	Procentas respondentų, nurodžiusių, jog žino, kur kreiptis, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Taip, žinočiau“
Dalis, sutinkanti, kad savanorystė / bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems	Savanorystė ar bendruomeninė veikla yra naudinga man asmeniškai	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, kuri žino, kur ir kaip galėtų neatlygintinai realizuoti save, perduoti sukauptas žinias ir patirtį, gyventi aktyvesnį / įvairiapusiškesnį gyvenimą	Aš žinau, kaip ir kur galiu neatlygintinai realizuoti save. Aš žinau, kaip gyventi aktyvesnį ir įvairiapusiškesnį gyvenimą.	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	Procentas respondentų, pritariančių abiem teiginiams, t.y. pasirinkusių atsakymo variantus „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, teigianti, kad per pastaruosius 3 ar 6 mėn. savanoriavo, dalyvavo bendruomeninėje veikloje ar kitaip neatlygintinai dalijosi savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis	Per paskutinį pusmetį man teko savanoriuoti, dalyvauti bendruomeninėje veikloje. Per paskutinį pusmetį man teko neatlygintinai dalintis savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis.	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	Procentas respondentų, pritariančių abiem teiginiams, t.y. pasirinkusių atsakymo variantus „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis mananti, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti	Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti?	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Nei sutinku, nei nesutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“
Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis	Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis?	- Visiškai sutinku - Greičiau sutinku - Nei sutinku, nei nesutinku - Greičiau nesutinku - Visiškai nesutinku	Procentas respondentų, pritariančių teiginiui, t.y. pasirinkusių atsakymo variantą „Visiškai sutinku“ arba „Greičiau sutinku“

II. TYRIMO REZULTATAI

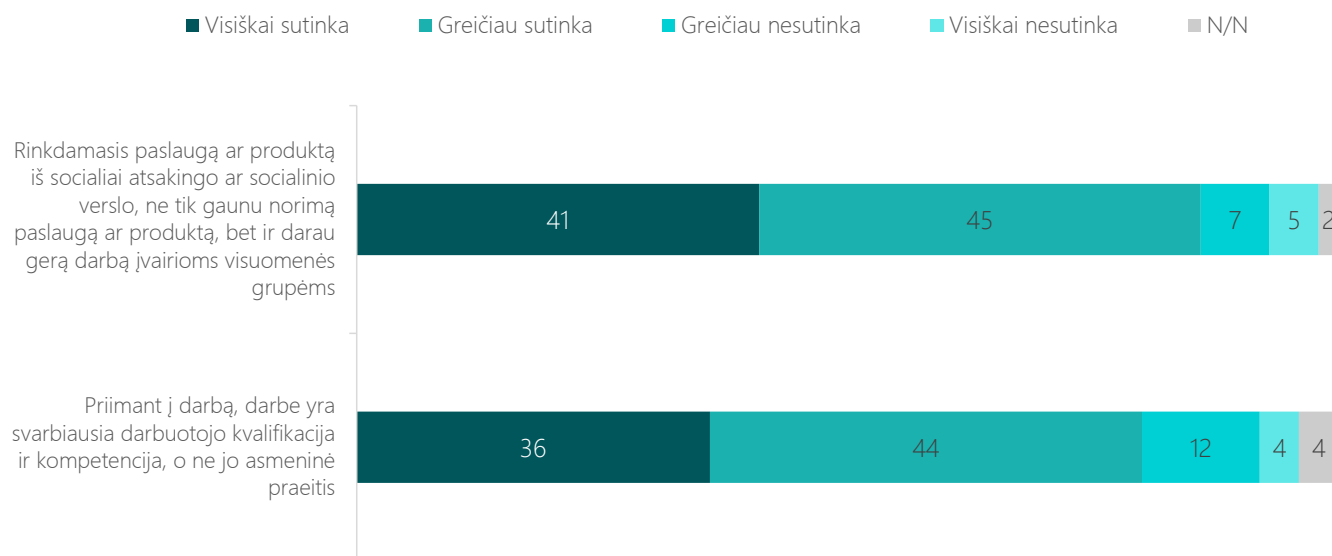
2.1. VISUOMENĖ

Absoliuti dauguma (86 proc.) respondentų sutinka, kad renkantis paslaugą ar produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga ar produktas, bet ir daromas geras darbas įvairioms visuomenės grupėms: 41 proc. visiškai sutinka, 45 proc. greičiau sutinka. Priešingos nuomonės laikosi 12 proc. tyrimo dalyvių: 7 proc. greičiau nesutinka, 5 proc. visiškai nesutinka (Pav. 2.1.1).

Pritarimą šiam teiginiui dažniau išreiškė moterys.

Didžioji dalis (80 proc.) apklaustųjų pritaria, kad priimant į darbą, darbe yra svarbiausia darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne jo asmeninė praeitis: 36 proc. visiškai sutinka, 44 proc. greičiau sutinka. Priešingą nuomonę išreiškė 16 proc. respondentų: 12 proc. greičiau nesutinka, 4 proc. visiškai nesutinka.

Pritarimą šiam teiginiui dažniau išreiškė vyriausi apklaustieji.

2.1.1 pav. Nuostatos dėl kompetencijų darbe, socialiai atsakingo ir socialinio verslo (proc.; N=814)

Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad renkantis paslaugą / produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms. Rodiklio reikšmė lygi 86 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.1.1. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas teiginys tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Rinkdamasis paslaugą ar produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunu norimą paslaugą ar produktą, bet ir darau gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms	Visiškai sutinku	41%	86%
	Greičiau sutinku	45%	

2.1.1. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad renkantį paslaugą / produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms

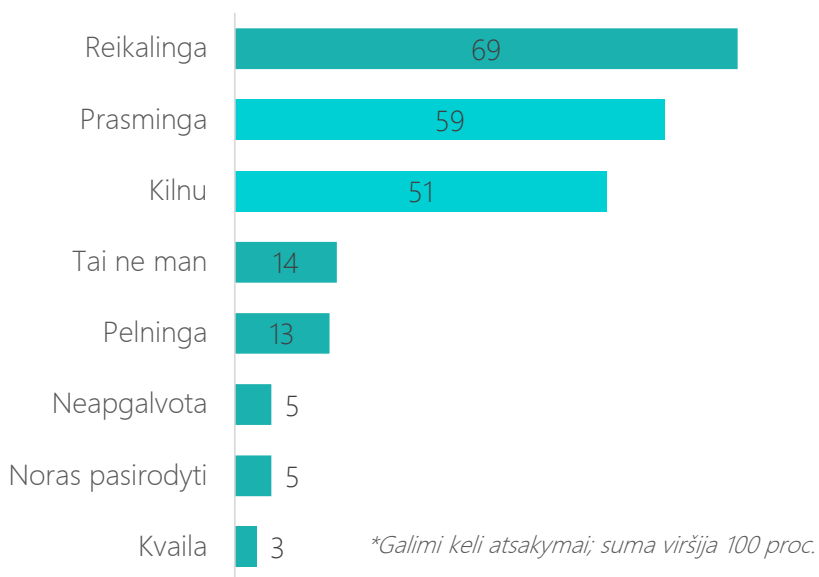
Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne jo asmeninė praeitis. Rodiklio reikšmė lygi 80 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.1.2. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas teiginys tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Priimant į darbą, darbe yra svarbiausia darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne jo asmeninė praeitis	Visiškai sutinku	36%	80%
	Greičiau sutinku	44%	

2.1.2. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne jo asmeninė praeitis

69 proc. respondentų mano, kad be tėvų likusių vaikų globa yra reikalinga. 59 proc. nuomone, tai prasminga, o pusės (51 proc.) apklaustųjų manymu – tai kilnu. 14 proc. tyrimo dalyvių mano, kad toks poelgis yra ne jiems. 13 proc. tokį poelgį sieja su pelnu. Po 5 proc. respondentų mano, kad tai yra neapgalvotas poelgis ar tik noras pasirodyti. 3 proc. manymu, be tėvų likusių vaikų globa yra kvailas poelgis (Pav. 2.1.2).

Nuomonės, kad be tėvų likusių vaikų globa yra reikalinga, dažniau laikosi aukštesnio išsimokslinimo apklaustieji. Kad tai yra prasminga – moterys bei aukštojo išsimokslinimo respondentai. Kilnu – 26-45 metų, aukštesnio išsimokslinimo tyrimo dalyviai. Pelninga – vyrai.

2.1.2 pav. Be tėvų likusių vaikų globos vertinimas (proc.; N=814)

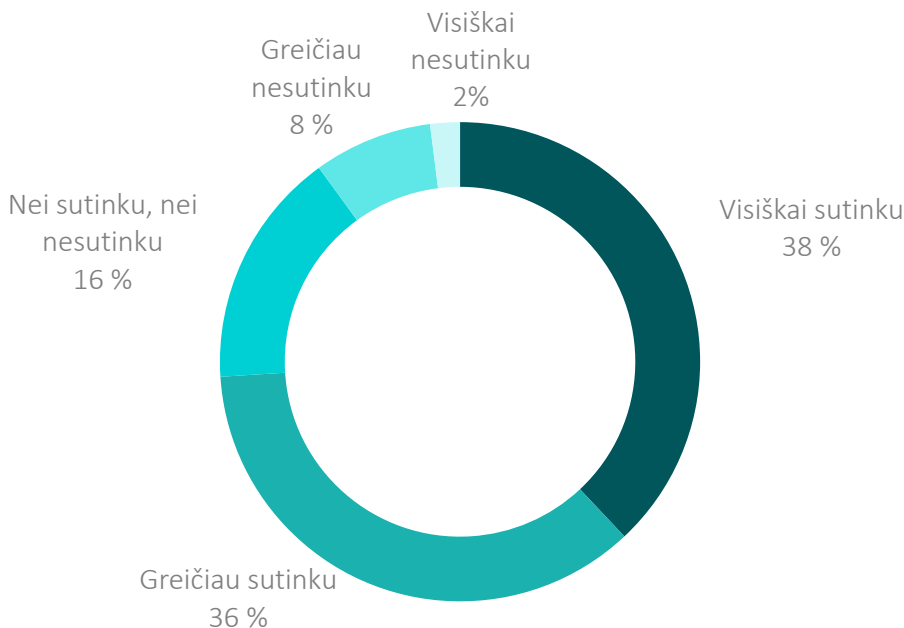
Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad globoti vaiką yra kilnu ir prasminga. Rodiklio reikšmė lygi 40 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.1.3. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas klausimas tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kaip Jūs apibūdintumėte be tėvų likusių vaikų globą? Jūsų nuomone, tai yra... (galimi 3 atsakymai)	Kilnu	51%	40%
	Prasminga	59%	
	Ir kilnu, ir prasminga	40%	

2.1.3. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad globoti vaiką yra kilnu ir prasminga

Dauguma (74 proc.) apklaustųjų sutinka, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys: 38 proc. visiškai sutinka, 36 proc. greičiau sutinka. 16 proc. laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka. Nesutikti linkę 10 proc. respondentų: 8 proc. greičiau nesutinka, 2 proc. visiškai nesutinka (Pav. 2.1.3).

Pritarimą šiai nuomonei dažniau išreiškė aukštesnio išsimokslinimo respondentai.

2.1.3 pav. Nuomonė dėl neįgalaus asmens buvimo visaverčiu visuomenės nariu (proc.; N=814)

Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys. Rodiklio reikšmė lygi 74 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.1.4. lentelėje.

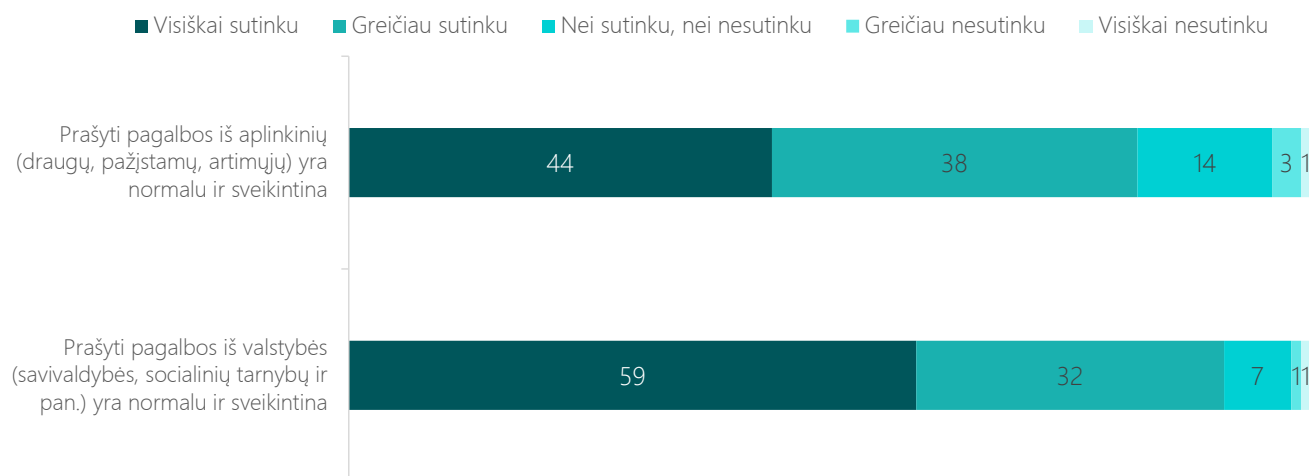
Rodiklio matavimui naudojamas teiginys tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys?	Visiškai sutinku	38%	74%
	Greičiau sutinku	36%	

2.1.4. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys

Dauguma (82 proc.) respondentų sutinka, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones, prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina: 44 proc. visiškai sutinka, 38 proc. greičiau sutinka. 14 proc. išreiškė neutralią poziciją – nei sutinka, nei nesutinka, o 4 proc. mano priešingai: 3 proc. greičiau nesutinka, o 1 proc. - visiškai nesutinka. (Pav. 2.1.4).

Pritarimą šiai nuomonei dažniau išreiškė moterys bei aukštesnio išsimokslinimo respondentai.

Absoliuti dauguma (91 proc.) apklaustųjų sutinka, kad prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina: 59 proc. visiškai sutinka, 32 proc. greičiau sutinka. 7 proc. laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka. 2 proc. mano priešingai: po 1 proc. greičiau nesutinka ar visiškai nesutinka.

2.1.4 pav. Nuostatos dėl pagalbos prašymo, prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (proc.; N=814)

Pusė (50 proc.) tyrimo dalyvių nurodė žinantys, kur kreiptis pagalbos, jeigu reikėtų prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį, o kita pusė (50 proc.) teigė, jog nežinotų, kur kreiptis tokiu atveju (Pav. 2.1.5).

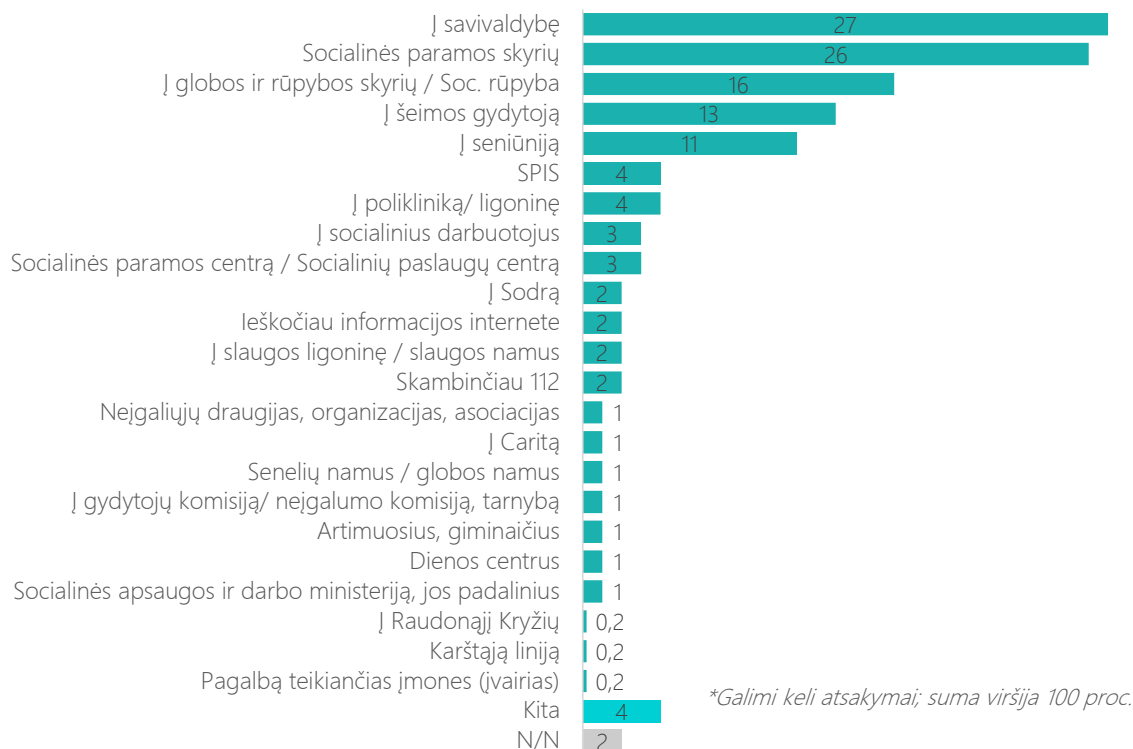
Žinančios, kur tokiu atveju reikėtų kreiptis pagalbos, dažniau nurodė moterys, vyriausi apklaustieji ir kaimo vietovių gyventojai.

2.1.5 pav. Žinojimas, kur kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį (proc.; N=814)

Prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį, dažniausiai būtų kreipiamasi į savivaldybę (27 proc.) ir į socialinės paramos skyrių (26 proc.). 16 proc. kreiptųsi į globos ir rūpybos skyrių, 13 proc. – į šeimos gydytoją. 11 proc. tokiu atveju kreiptųsi į seniūniją. Po 4 proc. - į SPIS ar polikliniką, ligoninę (Pav. 2.1.6).

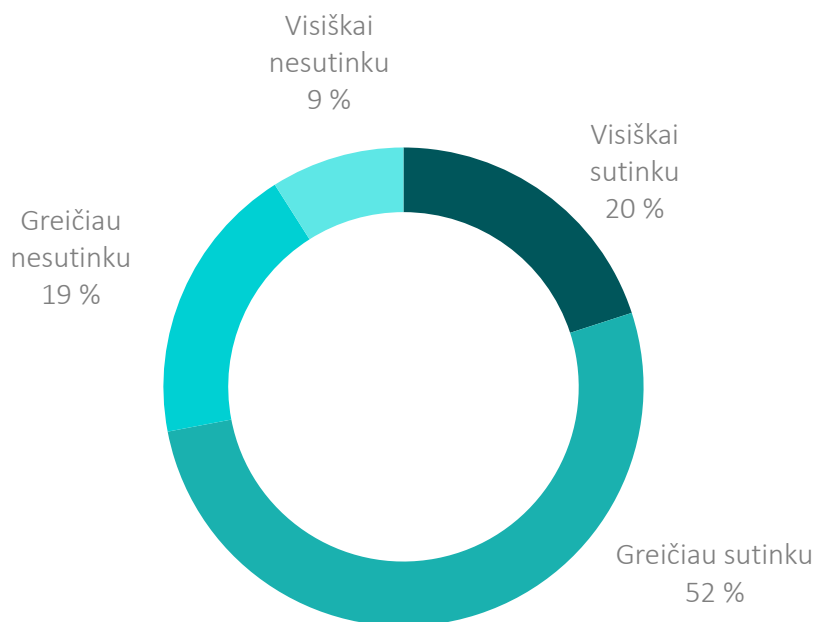
Savivaldybę dažniau nurodė moterys bei aukštesnio išsimokslinimo respondentai. Globos ir rūpybos skyrių - aukštesnio išsimokslinimo apklaustieji. Šeimos gydytoją – moterys.

2.1.6 pav. Kreipimasis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį (proc.; N=410; žinantys, kur kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį)

72 proc. respondentų sutinka, kad socialinius būstus savivaldybės turėtų įsigyti įprastuose daugiabučiuose, o ne specialiai tam pastatytuose namuose, nes gyvenimas tarp „įprastų“ žmonių prisidėtų prie geresnės socialines problemas patiriančių žmonių integracijos: 20 proc. visiškai sutinka, 52 proc. greičiau sutinka. 28 proc. laikosi priešingos nuomonės: 19 proc. greičiau nesutinka, 9 proc. visiškai nesutinka. (Pav. 2.1.7).

Su teiginiu dažniau sutinka žemesnio išsimokslinimo apklaustieji.

2.1.7 pav. Nuomonė dėl socialinių būstų integravimo (proc.; N=814)

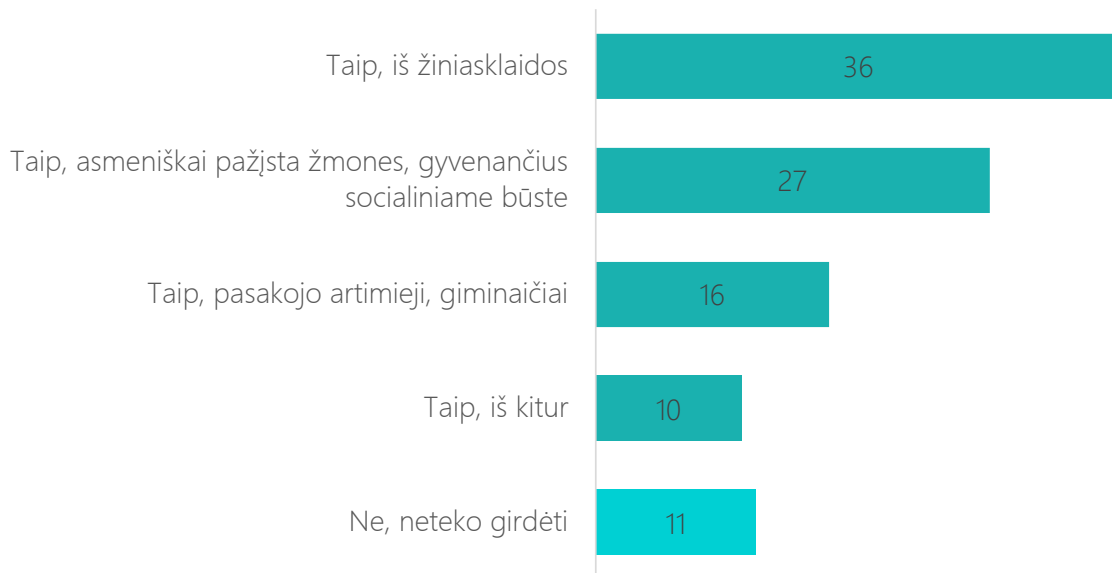
Rodiklis: dalis, mananti, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas. Rodiklio reikšmė lygi 75 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.1.4. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas teiginys tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad socialinius būstus savivaldybės turėtų įsigyti įprastuose daugiabučiuose, o ne specialiai tam pastatytuose namuose, nes gyvenimas tarp „įprastų“ žmonių prisidėtų prie geresnės socialines problemas patiriančių žmonių integracijos?	Visiškai sutinku	20%	72%
	Greičiau sutinku	52%	

2.1.5. lentelė. Dalis, mananti, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas

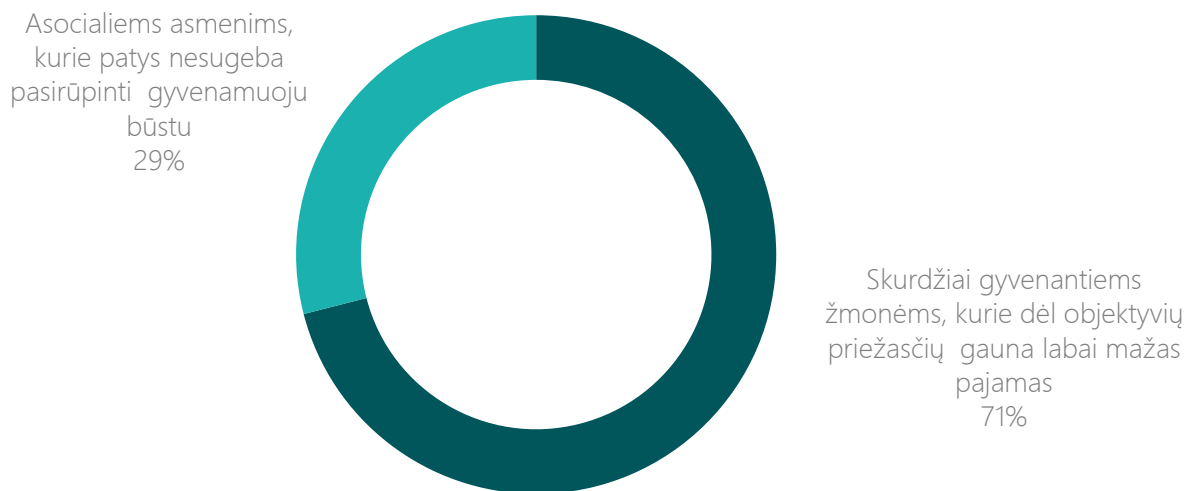
Absoliuti dauguma (89 proc.) apklaustųjų teigė girdėję apie asmenis ir šeimas, gyvenančius socialiniame būste. Dažniausiai apie šiuos asmenis sužinoma iš žiniasklaidos (36 proc.). 27 proc. teigė pažįstantys juos asmeniškai. 16 proc. respondentų yra girdėję apie juos iš artimųjų, giminaičių pasakojimų. 10 proc. yra girdėję apie šiuos asmenis iš kitur (Pav. 2.1.8).

Asmeniškai socialiniame būste gyvenančius žmones dažniau pažįsta moterys, vyresni bei rajonų centrų gyventojai. Iš žiniasklaidos apie tai dažniau sužino vyrai, aukštojo išsimokslinimo, didesnių pajamų apklaustieji.

2.1.8 pav. Susidūrimas su socialiniame būste gyvenančiais asmenimis (proc.; N=814)

Dauguma (71 proc.) tyrimo dalyvių mano, kad socialiniai būstai yra skiriami skurdžiai gyvenantiems žmonėms, kurie dėl objektyvių priežasčių gauna labai mažas pajamas. Ketvirtadalis (29 proc.) respondentų nuomone, šie būstai skiriami asocialems asmenims, kurie patys nesugeba pasirūpinti gyvenamuoju būstu (Pav. 2.1.9).

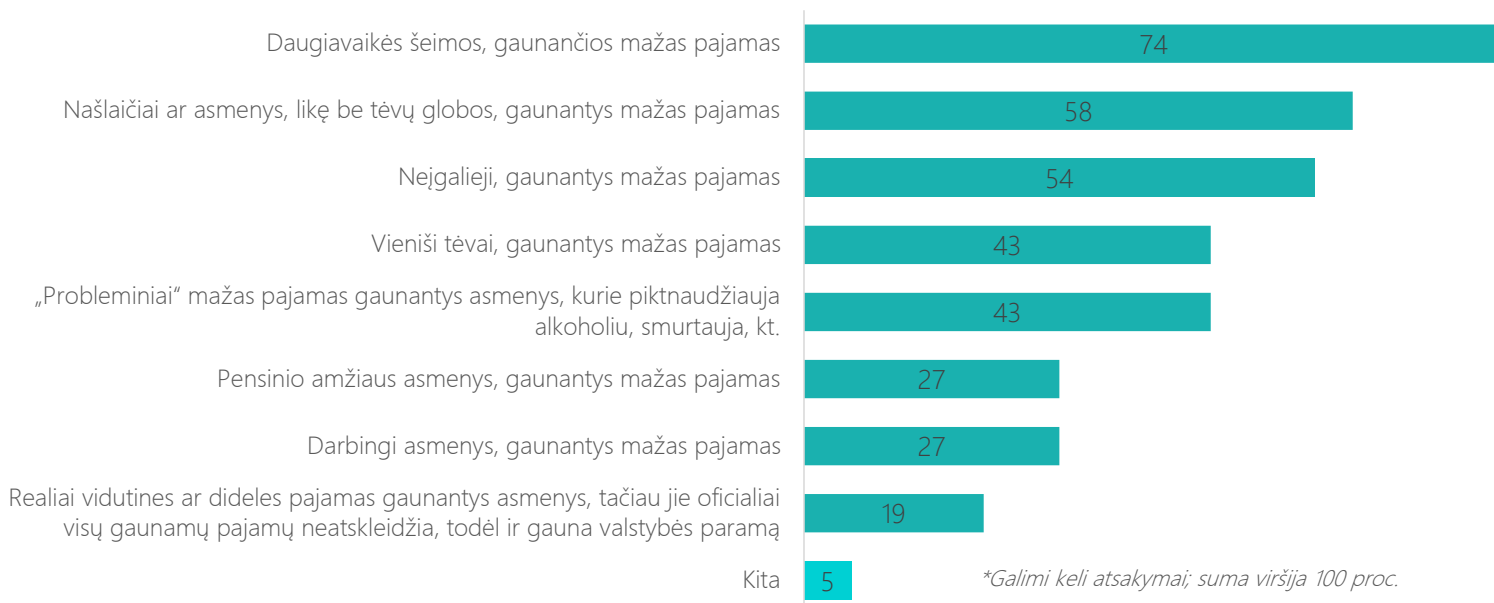

2.1.9 pav. Nuomonė, kokiems žmonėms skiriami socialiniai būstai (proc.; N=814)

Dažniausiai manoma, kad socialiniuose būstuose gyvena daugiavaikės šeimos, gaunančios mažas pajamas (74 proc.). 58 proc. respondentų mano, kad šiuose būstuose gyvena našlaičiai ar asmenys, likę be tėvų globos, gaunantys mažas pajamas. Daugiau nei pusė (54 proc.) apklaustųjų teigė manantys, kad juose gyvena neįgalieji, gaunantys mažas pajamas. Po 43 proc. mano, jog juose gyvena mažas pajamas

gaunantys vieniši tėvai arba „probleminiai“ mažas pajamas gaunantys asmenys, kurie piktnaudžiauja alkoholiu, smurtauja ir pan. Po 27 proc. manymu – mažas pajamas gaunantys pensinio amžiaus asmenys arba darbingi asmenys, gaunantys mažas pajamas. 19 proc. teigė manantys, kad juose gyvena realiai vidutines ar dideles pajamas gaunantys, tačiau oficialiai visų gaunamų pajamų neatskleidžiantys, asmenys (Pav. 2.1.10).

Manančios, kad socialiniuose būstuose dažniau gyvena daugiavaikės šeimos gaunantys mažas pajamas, dažniau teigia moterys. Nuomonės, kad socialiniuose būstuose dažniau gyvena mažas pajamas gaunantys neįgalieji, dažniau laikosi didmiesčių gyventojai. Jų juose gyvena vieniši tėvai – moterys, aukštesnio išsimokslinimo, kaimo vietovių gyventojai. „Probleminiai“ mažas pajamas gaunantys asmenys, kurie piktnaudžiauja alkoholiu, smurtauja ir pan. – moterys bei aukštojo išsimokslinimo respondentai. Pensinio amžiaus asmenys bei darbingi asmenys, gaunantys mažas pajamas ir realiai vidutines ar dideles pajamas gaunantys asmenys, tačiau oficialiai visų gaunamų pajamų neatskleidžiantys – aukštesnio išsimokslinimo apklaustieji.

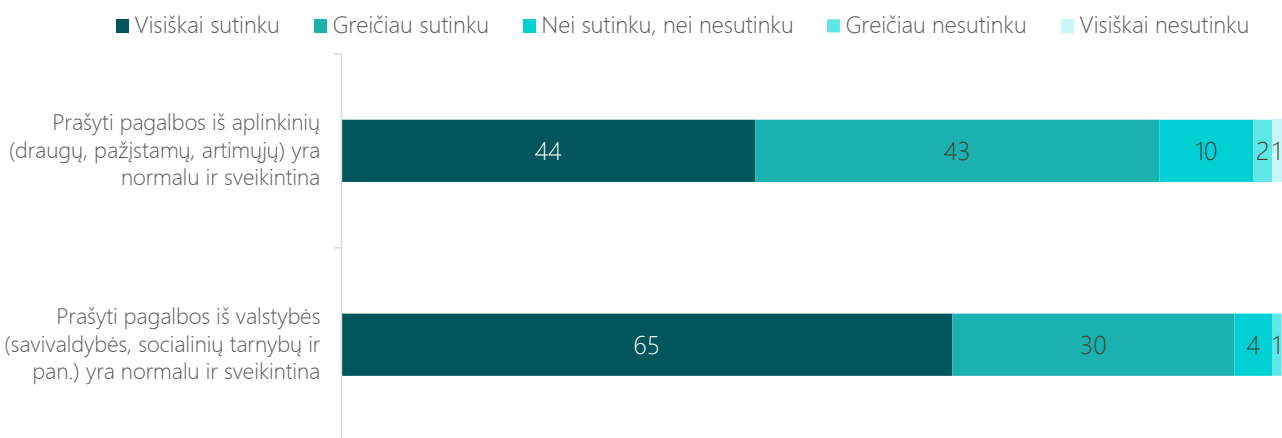
2.1.10 pav. Nuomonė, kokie žmonės gyvena socialiniuose būstuose (proc.; N=814)

2.2. SENYVO AMŽIAUS ŽMONIŲ, NEJGALIŲJŲ, PAŽEIDŽIAMŲ VISUOMENĖS GRUPIŲ ARTIMIEJI

Dauguma (87 proc.) apklaustųjų sutinka, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones, prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina: 44 proc. visiškai sutinka, 43 proc. - greičiau sutinka. 10 proc. laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka ir 3 proc. mano priešingai: 2 proc. greičiau nesutinka, 1 proc. visiškai nesutinka (Pav. 2.2.1).

Su šiuo teiginiu dažniau sutinka aukštesnio išsimokslinimo apklaustieji.

Absoliuti dauguma (95 proc.) tyrimo dalyvių sutinka, kad prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina: 65 proc. visiškai sutinka, 30 proc. greičiau sutinka. 4 proc. išreiškė neutralią poziciją – nei sutinka, nei nesutinka. 1 proc. apklaustųjų greičiau nesutinka.

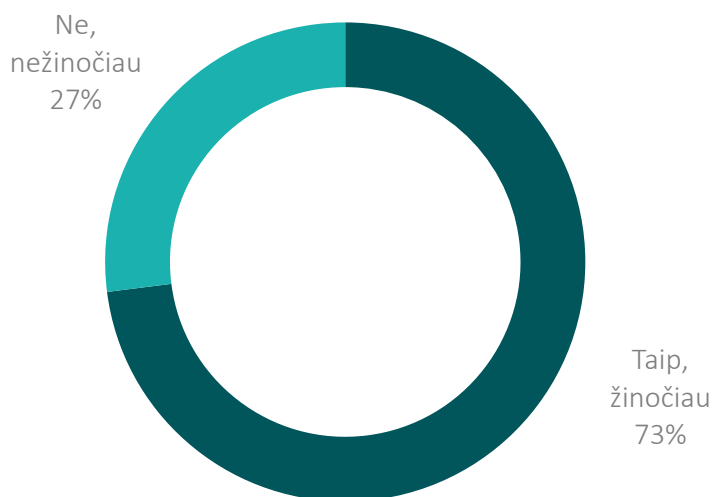
2.2.1 pav. Nuostatos dėl pagalbos prašymo, prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (proc.; N=334)

Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas. Rodiklio reikšmė lygi 85 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.2.1. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojami klausimai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalųjį ar pan.) prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina?	Visiškai sutinku	44%	85%
	Greičiau sutinku	43%	
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalųjį ar pan.) prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina?	Visiškai sutinku	65%	
	Greičiau sutinku	30%	
	Pritaria abiem teiginiams	85%	

2.2.1. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas

Didžioji dalis (73 proc.) respondentų nurodė žinantys, kur kreiptis pagalbos, jeigu reiktų prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį. 27 proc. teigė, jog tokiu atveju nežinotų kur kreiptis (Pav. 2.2.2).

2.2.2 pav. Žinojimas, kur kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį (proc.; N=334)

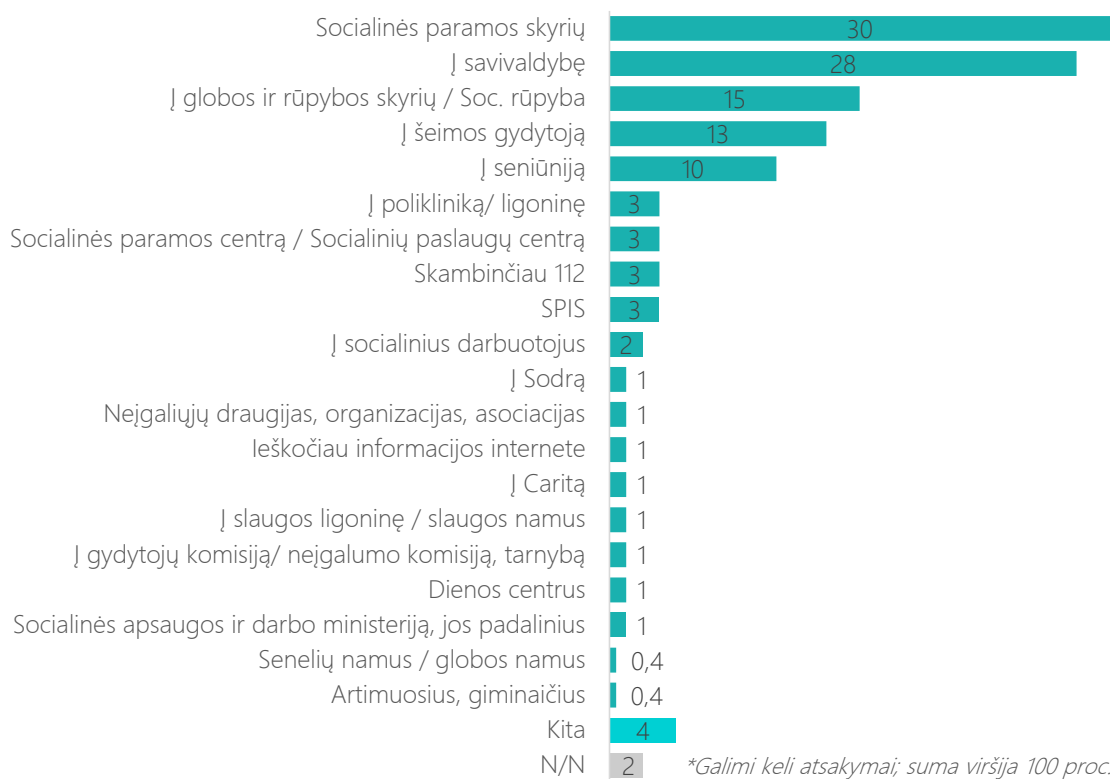
Rodiklis: dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos. Rodiklio reikšmė lygi 73 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.2.2. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas klausimas tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Ar Jūs žinotumėte, kur kreiptis pagalbos, jei reiktų prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį?	Taip, žinočiau	73%	73%

2.2.2. lentelė. Dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos

Prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį, pagalbos dažniausiai būtų kreipiamasi į socialinės paramos skyrių (30 proc.) bei į savivaldybę (28 proc.). 15 proc. kreiptųsi į globos ir rūpybos skyrių, 13 proc. – į šeimos gydytoją, 10 proc. - į seniūniją. Po 3 proc. kreiptųsi į polikliniką, ligoninę, Socialinės paramos centrą, Socialinių paslaugų centrą, SPIS arba skambintų į 112.

Globos bei rūpybos skyrių dažniau nurodo moterys bei aukštesnio išsimokslinimo respondentai. Šeimos gydytoją – moterys.

2.2.3 pav. Kreipimasis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį (proc.; N=244; žinantys, kur kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį)

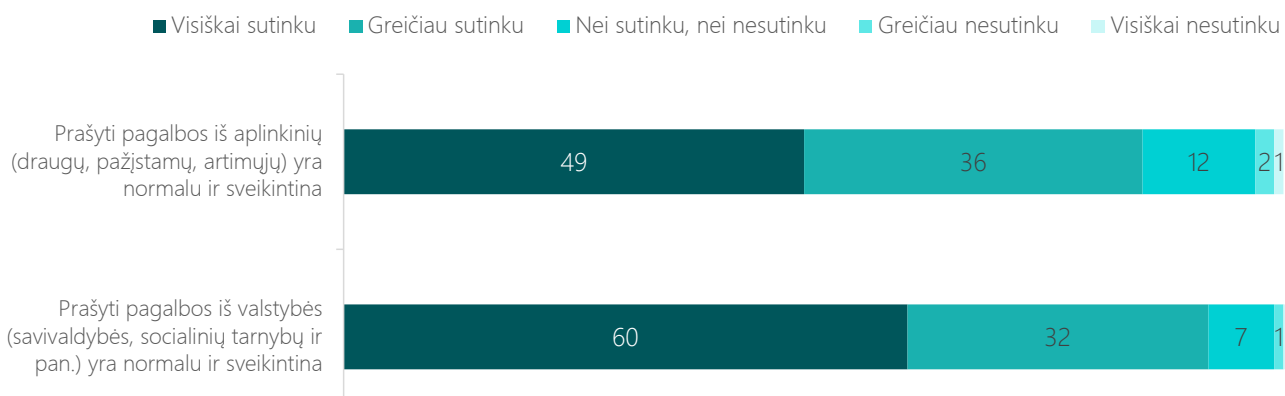
2.3. ŠEIMOS, AUGINANČIOS, PRIŽIŪRINČIOS VAIKUS

85 proc. šeimų, auginančių, prižiūrinčių vaikus, sutinka, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones, prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina: pusė (49 proc.) visiškai sutinka, 36 proc. greičiau sutinka. 12 proc. išreiškė neutralią nuostatą – nei sutinka, nei nesutinka, o 3 proc. mano priešingai: 2 proc. greičiau nesutinka, 1 proc. visiškai nesutinka (Pav. 2.3.1A).

Pritarimą šiai nuomonei dažniau išreiškė moterys bei aukštesnio išsimokslinimo respondentai.

Absoliuti dauguma (92 proc.) vaikus auginančių, prižiūrinčių šeimų sutinka, kad prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina: 60 proc. visiškai sutinka, 32 proc. greičiau sutinka. 7 proc. išreiškė neutralią poziciją – nei sutinka, nei nesutinka, o 1 proc. greičiau nesutinka.

Pritarimą šiai nuomonei dažniau išreiškė moterys.

2.3.1A pav. Nuostatos dėl pagalbos prašymo, prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (proc.; N=345; šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus)

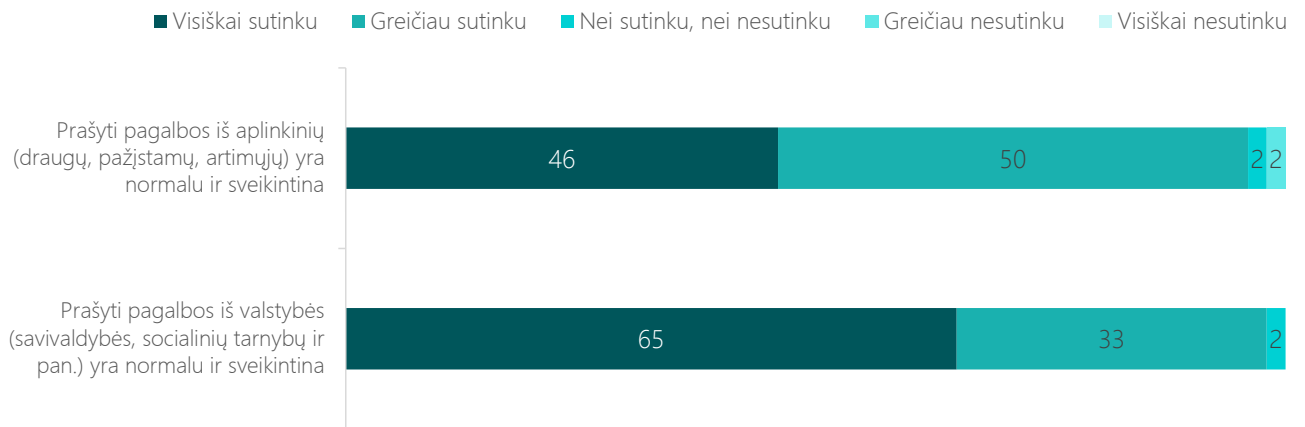
Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas. Rodiklio reikšmė lygi 83 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.3.1A. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojami klausimai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalų ar pan.) prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina?	Visiškai sutinku	49%	83%
	Greičiau sutinku	36%	
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalų ar pan.) prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina?	Visiškai sutinku	60%	
	Greičiau sutinku	32%	
	Pitaria abiem teiginiams	83%	

2.3.1A. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas

Didžioji dalis (96 proc.) šeimų, auginančių, prižiūrinčių neįgalius vaikus, sutinka, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones, prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina: 46 proc. visiškai sutinka, 50 proc. greičiau sutinka. 2 proc. išreiškė neutralią poziciją – nei sutinka, nei nesutinka, o dar 2 proc. greičiau nesutinka.

98 proc. neįgalius vaikus auginančių, prižiūrinčių šeimų sutinka, kad prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina: 65 proc. visiškai sutinka, 33 proc. greičiau sutinka. 2 proc. išreiškė neutralią poziciją – nei sutinka, nei nesutinka.

2.3.1B pav. Nuostatos dėl pagalbos prašymo, prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (proc.; N=52; šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus)

Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas. Rodiklio reikšmė lygi 96 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.3.1B. lentelėje.

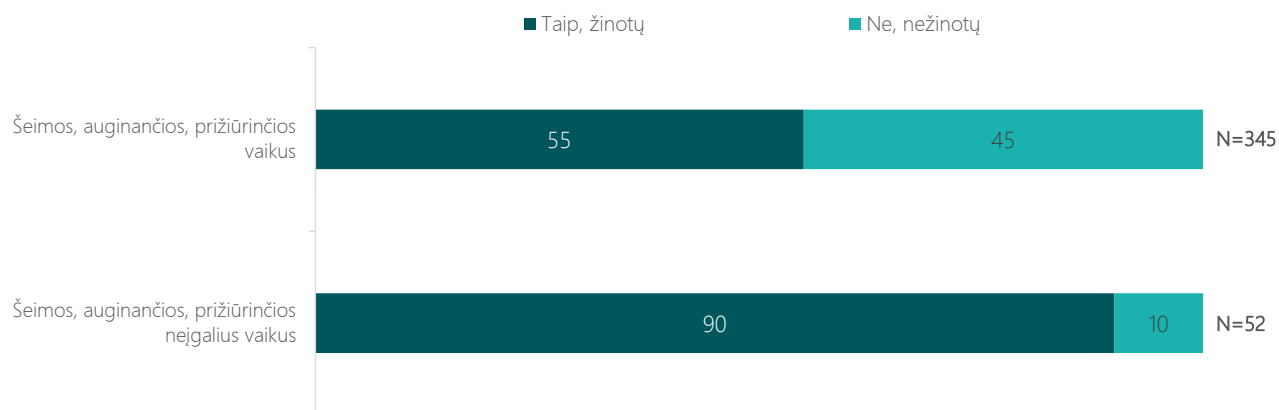
Rodiklio matavimui naudojami klausimai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalųjį ar pan.) prašyti pagalbos iš aplinkinių (draugų, pažįstamų, artimųjų) yra normalu ir sveikintina?	Visiškai sutinku	46%	96%
	Greičiau sutinku	50%	
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones (senyvo amžiaus, neįgalųjį ar pan.) prašyti pagalbos iš valstybės (savivaldybės, socialinių tarnybų ir pan.) yra normalu ir sveikintina?	Visiškai sutinku	65%	
	Greičiau sutinku	33%	
	Pitaria abiem teiginiams	96%	

2.3.1B. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas

Daugiau nei pusė (55 proc.) šeimų, auginančių, prižiūrinčių vaikus, teigė žinančios, kur reikėtų kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį. 45 proc. respondentų teigė nežinantys, kur tokiu atveju reikėtų kreiptis (Pav. 2.3.2).

Žinančios, kur kreiptis pagalbos tokiu atveju, dažniau nurodė moterys.

Absoliuti dauguma (90 proc.) neįgalius vaikus auginančių, prižiūrinčių šeimų žinotų, kur reikėtų kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį. 10 proc. pripažino, kad nežinotų, kur tokiu atveju kreiptis.

2.3.2 pav. Žinojimas, kur kreiptis pagalbos, prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį (proc.)

Rodiklis: dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos. Rodiklio reikšmė šeimų, auginančių, prižiūrinčių vaikus, grupėje lygi 55 proc., o šeimų, auginančių, prižiūrinčių neįgalius vaikus, grupėje – 90 proc. Šių reikšmių apskaičiavimas pateikiamas 2.3.2. lentelėje.

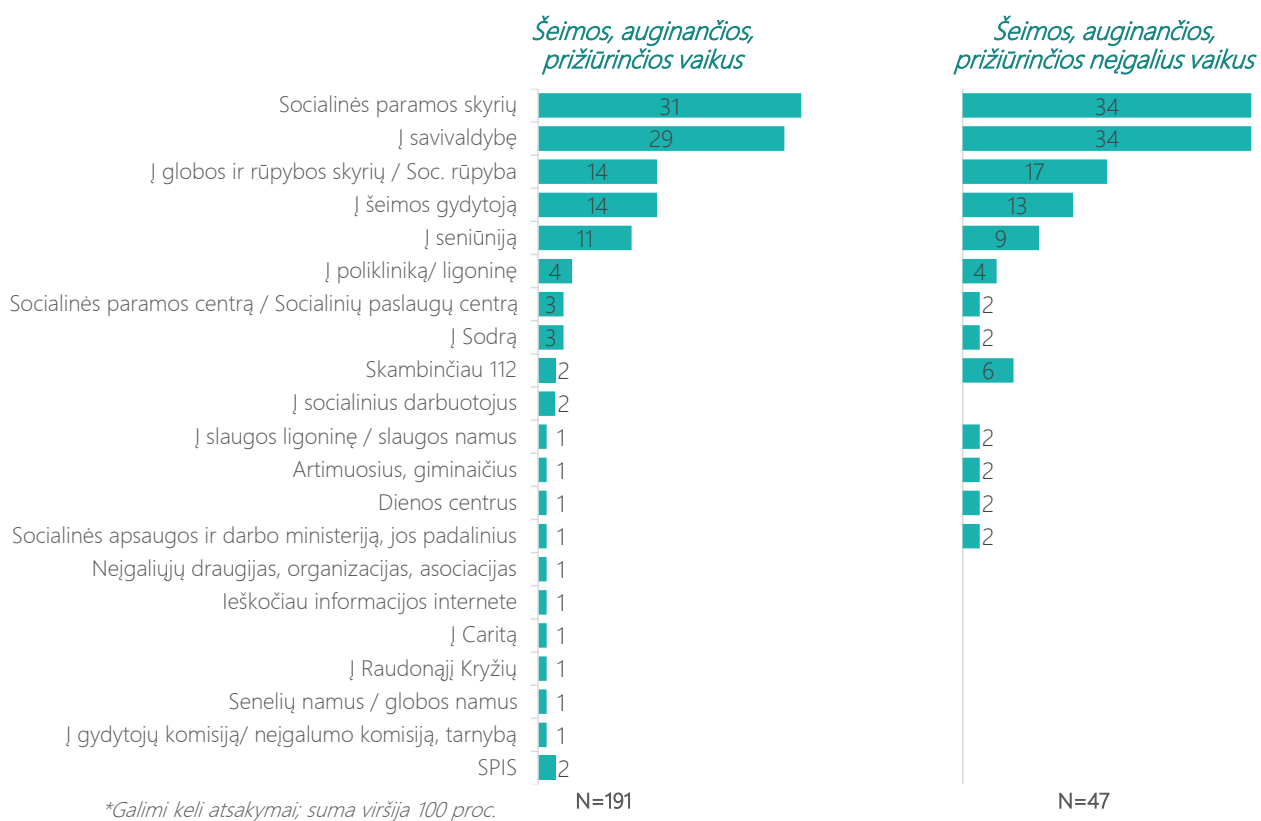
Rodiklio matavimui naudojamas klausimas tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Ar Jūs žinotumėte, kur kreiptis pagalbos, jei reiktų prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį?	Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus		
	Taip, žinočiau	55%	55%
Ar Jūs žinotumėte, kur kreiptis pagalbos, jei reiktų prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį?	Šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus		
	Taip, žinočiau	90%	90%

2.3.2. lentelė. Dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos

Prireikus prižiūrėti senyvo amžiaus ar neįgalų giminaitį, šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus, pagalbos dažniausiai kreiptųsi į socialinės paramos skyrių (31 proc.) ir į savivaldybę (29 proc.). Po 14 proc. kreiptųsi į globos ir rūpybos skyrių arba šeimos gydytoją. 11 proc. – į seniūniją, o 4 proc. – į polikliniką, ligoninę (Pav. 2.3.3).

Globos ir rūpybos skyrių dažniau įvardijo aukštesni išsimokslinimo apklaustieji.

Neįgalius vaikus auginančios, prižiūrinčios šeimos dažniausiai tokiu atveju taip pat kreiptųsi į socialinės paramos skyrių (34 proc.) ir savivaldybę (34 proc.). 17 proc. – į globos ir rūpybos skyrių, 13 proc. – į šeimos gydytoją. 9 proc. respondentų kreiptųsi į seniūniją, 6 proc. skambintų 112, 4 proc. kreiptųsi į polikliniką, ligoninę.

2.3.3 pav. Kreipimasis pagalbos, prireikus prižiūrėti senovo amžiaus ar neįgalų giminaitį (proc.)

2.4. 54 M. IR VYRESNIO AMŽIAUS SUAUGUSIEJI

65 proc. šios tikslinės grupės atstovų nurodė žinantys, kaip gyventi aktyvesnį ir įvairiapusiškesnį gyvenimą: ketvirtadalis (25 proc.) visiškai sutinka, 40 proc. greičiau sutinka. 23 proc. išreiškė priešingą nuomonę: 13 proc. greičiau nesutinka, 10 proc. visiškai nesutinka (Pav. 2.4.1).

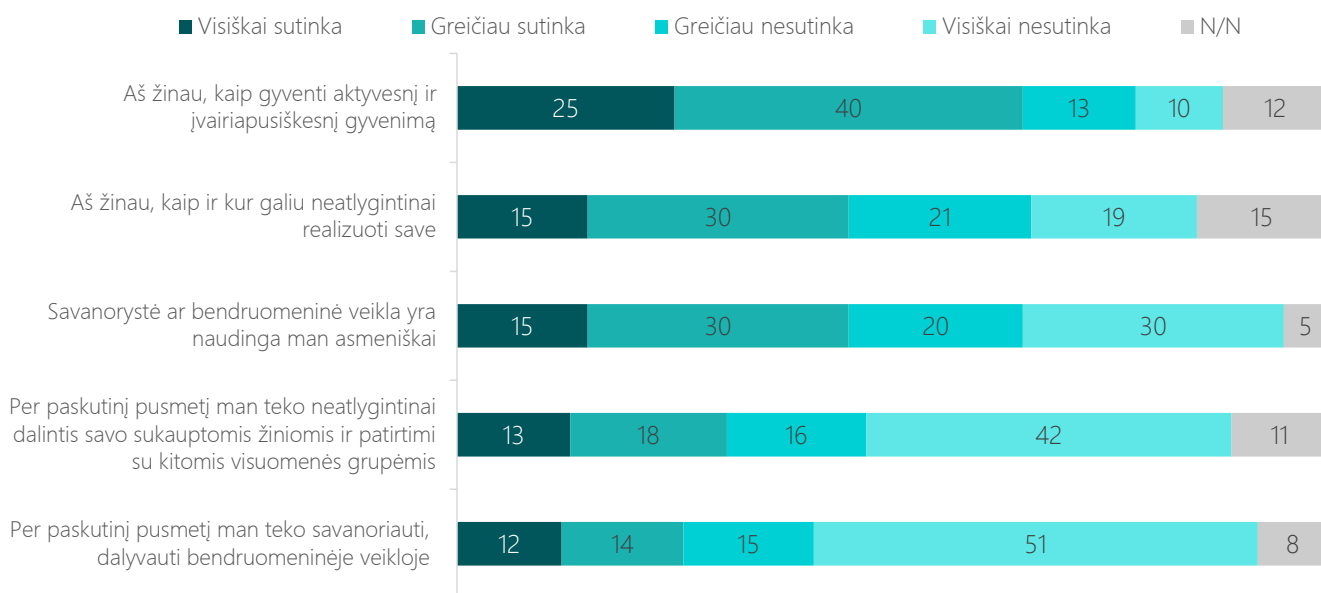
Su šiuo teiginiu dažniau sutinka moterys.

45 proc. apklaustųjų teigė, kad žino, kaip ir kur gali neatlygintinai realizuoti save: 15 proc. visiškai sutinka, 30 proc. greičiau sutinka. 40 proc. respondentų išreiškė priešingą poziciją: 21 proc. greičiau nesutinka, 19 proc. visiškai nesutinka.

45 proc. respondentų sutinka, kad savanorystė ar bendruomeninė veikla yra naudinga jiems asmeniškai: 15 proc. visiškai sutinka, 30 proc. greičiau sutinka. Pusė (50 proc.) išreiškė nepritarimą šiai nuomonei: 20 proc. greičiau nesutinka, 30 proc. visiškai nesutinka.

31 proc. tyrimo dalyvių teigimu, per paskutinį pusmetį jiems teko neatlygintinai dalintis savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis: 13 proc. visiškai sutinka, 18 proc. greičiau sutinka. 58 proc. išsakė priešingą nuomonę: 16 proc. greičiau nesutinka, 42 proc. visiškai nesutinka.

Ketvirtadalis (26 proc.) šios tikslinės grupės atstovų nurodė, kad per paskutinį pusmetį jiems teko savanoriauti, dalyvauti bendruomeninėje veikloje: 12 proc. visiškai sutinka, 14 proc. greičiau sutinka. 66 proc. atsakė neigiamai: 15 proc. greičiau nesutinka, 51 proc. visiškai nesutinka.

2.4.1 pav. Nuostatos dėl savanorystės ir bendruomeninės veiklos (proc.; N=294)

Rodiklis: dalis, teigianti, kad per pastaruosius 3 ar 6 mėn. savanoriavo, dalyvavo bendruomeninėje veikloje ar kitaip neatlygintinai dalijosi savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis. Rodiklio reikšmė lygi 20 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.4.1. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojami teiginiai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Per paskutinį pusmetį man teko savanoriauti, dalyvauti bendruomeninėje veikloje	Visiškai sutinku	12%	20%
	Greičiau sutinku	14%	
Per paskutinį pusmetį man teko neatlygintinai dalintis savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis	Visiškai sutinku	13%	
	Greičiau sutinku	18%	
	Pritaria abiem teiginiams	20%	

2.4.1. lentelė. Dalis, teigianti, kad per pastaruosius 3 ar 6 mėn. savanoriavo, dalyvavo bendruomeninėje veikloje ar kitaip neatlygintinai dalijosi savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis

Rodiklis: dalis, kuri žino, kur ir kaip galėtų neatlygintinai realizuoti save, perduoti sukauptas žinias ir patirtį, gyventi aktyvesnį / įvairiapusiškesnį gyvenimą. Rodiklio reikšmė lygi 51 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.4.2. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojami teiginiai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Aš žinau, kaip ir kur galiu neatlygintinai realizuoti save	Visiškai sutinku	15%	51%
	Greičiau sutinku	30%	
Aš žinau, kaip gyventi aktyvesnį ir įvairiapusiškesnį gyvenimą	Visiškai sutinku	25%	
	Greičiau sutinku	40%	
	Pritaria abiem teiginiams	51%	

2.4.2. lentelė. Dalis, kuri žino, kur ir kaip galėtų neatlygintinai realizuoti save, perduoti sukauptas žinias ir patirtį, gyventi aktyvesnį / įvairiapusiškesnį gyvenimą

Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad savanorystė / bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems. Rodiklio reikšmė lygi 45 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.4.3. lentelėje.

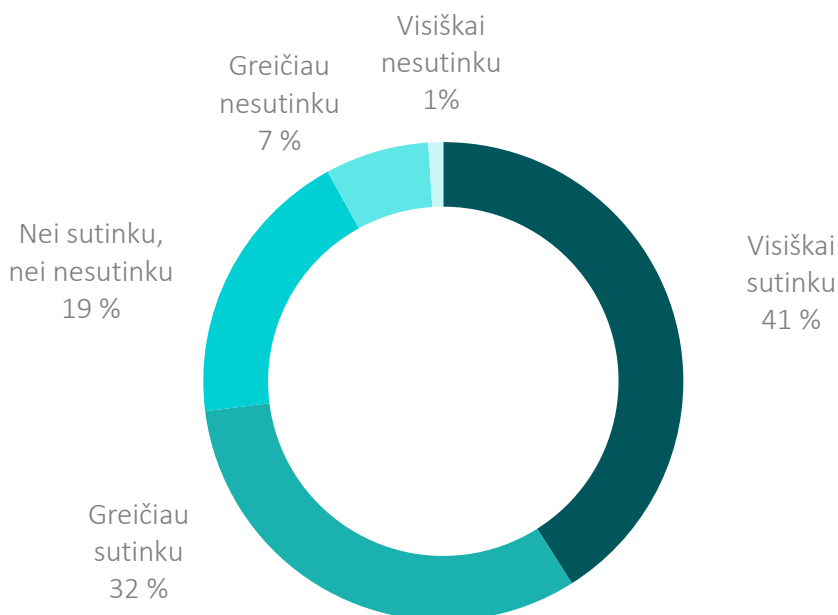
Rodiklio matavimui naudojami teiginiai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
	Visiškai sutinku	15%	45%

Savanorystė ar bendruomeninė veikla yra naudinga man asmeniškai	Greičiau sutinku	30%	
---	------------------	-----	--

2.4.3. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad savanorystė / bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems

2.5. NEJGALIEJI

73 proc. neįgaliųjų sutinka su teiginiu, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti: 41 proc. visiškai sutinka, trečdalis (32 proc.) greičiau sutinka. 19 proc. išreiškė neutralią nuostatą – nei sutinka, nei nesutinka, o 8 proc. mano priešingai: 7 proc. greičiau nesutinka, o 1 proc. visiškai nesutinka (Pav. 2.5.1).

2.5.1 pav. Nuomonė dėl neįgalaus asmens gebėjimo mokytis ir dirbti (proc.; N=123)

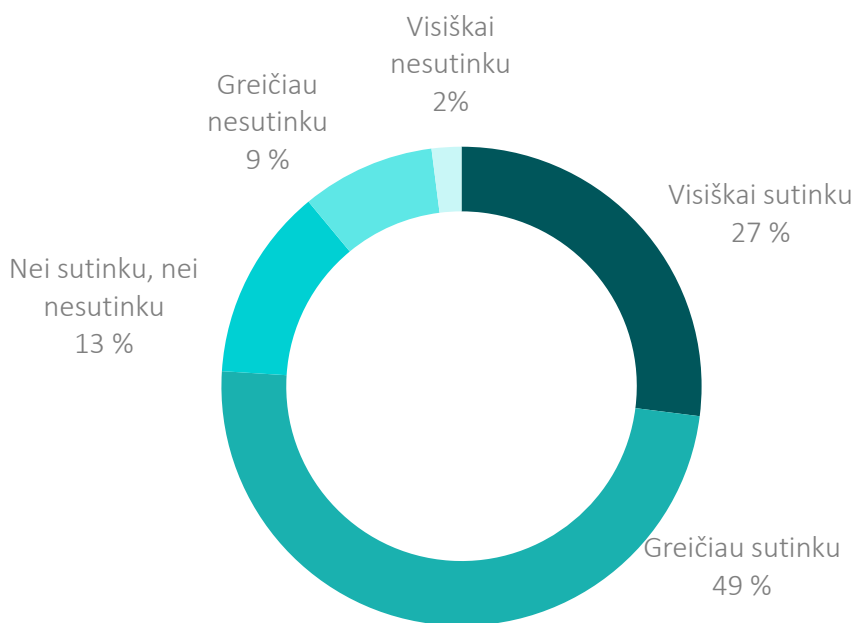
Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti. Rodiklio reikšmė lygi 73 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.5.1. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojami teiginiai	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti?	Visiškai sutinku	41%	73%
	Greičiau sutinku	32%	

2.5.1. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti

2.6. DARBDAVIAI

Dauguma (76 proc.) respondentų sutinka, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis: 27 proc. visiškai sutinka, 49 proc. greičiau sutinka. Priešingą nuomonę išreiškė 11 proc. apklaustųjų: 9 proc. greičiau nesutinka, 2 proc. visiškai nesutinka. 13 proc. tyrimo dalyvių laikosi neutralios pozicijos (Pav. 2.6.1.).

3.1 pav. Nuostata dėl darbuotojo kvalifikacijos ir kompetencijos svarbos (proc.; N=335)

Rodiklis: dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis. Rodiklio reikšmė lygi 76 proc., jos apskaičiavimas pateikiamas 2.6.1. lentelėje.

Rodiklio matavimui naudojamas klausimas tyrimo klausimyne	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė
Kiek Jūs sutinkate su teiginiu, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis?	Visiškai sutinku	27%	76%
	Greičiau sutinku	49%	

2.6.1. lentelė. Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis.

III. RODIKLIŲ APIBENDRINIMAS

Visuomenė:

- 40 proc. visuomenės sutinka, kad globoti be tėvų likusį vaiką yra kilnu ir prasminga.
- 74 proc. visuomenės sutinka, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys.
- Dauguma (80 proc.) visuomenės atstovų pritaria, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis.
- Absoliuti dauguma (86 proc.) visuomenės sutinka, kad renkantis paslaugą / produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms.
- Daugelis (72 proc.) visuomenės atstovų mano, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas.

Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji:

- Absoliuti dauguma (85 proc.) senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimųjų sutinka, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas.
- Didžioji dalis (73 proc.) senyvo amžiaus tikslinės grupės atstovų žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos.

Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus:

- Dauguma (83 proc.) vaikus auginančių, prižiūrinčių šeimų sutinka, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas.
- Daugiau nei pusė (55 proc.) šios tikslinės grupės atstovų žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos.

Šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus:

- Absoliuti dauguma (96 proc.) neįgalius vaikus auginančių, prižiūrinčių šeimų sutinka, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas.
- 90 proc. šios tikslinės grupės atstovų žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos.

54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji:

- 35 proc. 54 metų ir vyresnio amžiaus suaugusiųjų sutinka, kad savanorystė / bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems.
- Pusė (51 proc.) šios tikslinės grupės atstovų žino, kur ir kaip galėtų neatlygintinai realizuoti save, perduoti sukauptas žinias ir patirtį, gyventi aktyvesnį / įvairiapusiškesnį gyvenimą.
- Penktadalis (20 proc.) 54 m. ir vyresnių suaugusiųjų teigia, kad per pastaruosius 3 ar 6 mėn. savanoriavo, dalyvavo bendruomeninėje veikloje ar kitaip neatlygintinai dalijosi savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis.

Neįgalieji:

- 73 proc. neįgaliųjų sutinka, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti.

Darbdaviai:

- 76 proc. darbdavių pritaria, svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis.

Rodiklis	Tikslinė grupė	Reikšmė 2023 m.	Reikšmė 2022 m.	Reikšmė 2021 m.	Reikšmė 2020 m.	Reikšmė 2019 m.	Reikšmė 2018 m.	Reikšmė 2017 m.	Reikšmė 2016 m.
Dalis, sutinkanti, kad globoti vaiką yra kilnu ir prasminga	Visuomenė	40%	45%	42%	44%	43%	41%	39%	35%
Dalis, sutinkanti, kad neįgalus asmuo yra visavertis visuomenės narys	Visuomenė	74%	75%	78%	73%	64%	66%	68%	62%
Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis	Visuomenė	80%	78%	80%	82%	84%	84%	81%	84%
Dalis, sutinkanti, kad renkantis paslaugą / produktą iš socialiai atsakingo ar socialinio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms	Visuomenė	86%	87%	89%	88%	85%	86%	87%	83%
Dalis, mananti, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas	Visuomenė	72%	75%	70%	71%	69%	73%	76%	Nevertinta
Dalis, sutinkanti, kad prašyti pagalbos yra normalus ir sveikintinas dalykas	Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji	85%	87%	88%	84%	87%	89%	81%	80%
	Šeimos, auginančios,	83%	84%	86%	88%	85%	84%	83%	73%

	prižiūrinčios vaikus								
	Šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus	96%	93%	96%	94%	90%	87%	79%	81%
Dalis, kuri žino, kur kreiptis dėl šios pagalbos	Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, pažeidžiamų visuomenės grupių artimieji	73%	75%	74%	70%	71%	72%	61%	63%
	Šeimos, auginančios, prižiūrinčios vaikus	55%	56%	57%	55%	54%	48%	49%	52%
	Šeimos, auginančios, prižiūrinčios neįgalius vaikus	90%	91%	89%	84%	77%	68%	71%	60%
Dalis, sutinkanti, kad savanorystė / bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems	54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji	35%	36%	36%	32%	29%	26%	32%	34%
Dalis, kuri žino, kur ir kaip galėtų neatlygintinai realizuoti save, perduoti sukauptas žinias ir patirtį, gyventi aktyvesnį / įvairiapusiškesnį gyvenimą	54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji	51%	45%	45%	43%	37%	38%	37%	41%
Dalis, teigianti, kad per pastaruosius 3 ar 6 mėn. savanoriavo, dalyvavo bendruomeninėje veikloje ar kitaip neatlygintinai dalijosi savo sukauptomis žiniomis ir patirtimi su kitomis visuomenės grupėmis	54 m. ir vyresnio amžiaus suaugusieji	20%	19%	15%	14%	14%	12%	12%	15%
Dalis mananti, kad neįgalumas ne kliūtis mokytis ir dirbti	Neįgalieji	73%	72%	74%	71%	71%	Nevertinta	Nevertinta	Nevertinta

3.1. lentelė. Rodiklių apibendrinimas ir palyginimas su 2016-2022 m. rezultatais

Darbdaviai

- 76 proc. respondentų sutinka, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis.

Rodiklis	Rodiklį sudarančių atsakymo variantų reikšmės		Rodiklio reikšmė (2023 m.)	Rodiklio reikšmė (2022 m.)	Rodiklio reikšmė (2021 m.)	Rodiklio reikšmė (2020 m.)	Rodiklio reikšmė (2019 m.)
Dalis, sutinkanti, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis	Visiškai sutinka	27%	76%	70%	69%	64%	68%
	Greičiau sutinka	49%					

3.2. lentelė. Rodiklių apibendrinimas

IV. IŠVADOS

Lyginant su 2022 m. rezultatais, daugumos rodiklių reikšmės šiais metais nepakito ir tik trijose pastebėti ženklūs pakitimai: sumažėjo manančių, kad socialinio būsto integravimas yra efektyvesnis būdas socialinio būsto investicijoms nei izoliavimas (72 proc., sumažėjo nuo 75 proc.) bei jog globoti vaiką yra kilnu ir prasminga (40 proc., sumažėjo nuo 45 proc.), tuo tarpu ženkliai padidėjo 54 m. ir vyresnio amžiaus gyventojų skaičius, žinančių kur ir kaip galėtų neatlygintinai realizuoti save, perduoti sukauptas žinias ir patirtį, gyventi aktyvesnį / įvairiapusiškesnį gyvenimą (51 proc., padidėjo nuo 45 proc.).

Absoliuti dauguma visuomenės palankiai vertina socialiai atsakingą ir socialinį verslą – 86 proc. sutinka, kad renkantis paslaugą / produktą iš tokio verslo, ne tik gaunama norima paslauga / produktas, bet kartu daroma / prisidedama darant gerą darbą įvairioms visuomenės grupėms. Kiek mažiau (80 proc.) sutinka, kad darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija yra svarbiau nei jo (-os) asmeninė praeitis.

Pagalbos prašymas, prižiūrint savimi negalinčius pasirūpinti žmones, yra suvokiamas kaip normalus ir netgi sveikintinas dalykas – šios nuostatos laikosi absoliuti dauguma (83-96 proc.) tikslinių grupių atstovų.

Skaičius žinančių, kur kreiptis dėl šios pagalbos, nuosekliai didėja.

Nors tarp 54 m. ir vyresnių gyventojų savęs realizavimo, sukauptų žinių ir patirties perdavimo būdų žinomumas auga, savanoriaujančių bei manančių, kad savanorystė ar bendruomeninė veikla yra naudinga jiems patiems skaičius reikšmingai nesikeičia.